

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
SZITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Ellői-út 25. szám. (Köztelék).

Szterényi József.

Egész fiatal korában miniszteri tanácsos lett egy férfiú, a ki igazán szép előrehaladását kizárólag a maga vas-szorgalmának s ritka munkaképességének köszönheti. A századvégi izgalmak és meglepetések között egy kedves oázis, hogy egy minden pártfogás nélkül való, szegény családból származó fiatal ember egymaga elindul az ő egyenes útján, melyen éles szemmel kiválasztja magának az akkor még háládatlan ipari pályát s ezen napéjt egybetéve, szünet nélküli lelkesedéssel és ügyszeretettel dolgozva fényes eredményeket ér el s ifjú korában, a mikor még csak 38 éves, a miniszter elismerésteljes bizalma és a király kegye miniszteri tanácsosi rangra emeli.

A vidéken kifejtett élénk és érdemes tevékenység után, az iparfelügyelői szervezet rendezése alkalmával Baross Gábor bizalma a fővárosba szólította *Szterényit*, a ki iparfelügyelői állást vállalt. E minőségében még alaposabban megismerkedett az ország ipari viszonyaival s jeles tehetségeit, valamint gazdag tapasztalatait sokszor érvényesítette több fontos kormányintézkedés előkészítése vagy végrehajtása körül.

A miniszter bizalma azután a gyakorlati iparoktatás országos szervezésével és vezetésével bizta meg s kinevezte országos iparoktatási főigazgatóvá. E minőségében elért eredményeit fényesen tárta föl az ezredéves országos kiállít-

tás oktatásügyi csoportja s egy évvel később a brüsszeli kiállításon bemutatott csoportozat. Az iparoktatási évkönyvek és iparoktatási tanácsjegyzőkönyvei is élénken tanuskodnak helyes érzékü kezdeményezéseiről és gyakorlati értékü intézkedéseiről.

E minőségében kifejtett buzgalma következtében emelte őt a miniszter az iparososztály élére, kinevezvén őt miniszteri osztálytanácsossá. Mint az iparososztály vezetője gyorsan és rendszeresen érvényesítette bő gyakorlati tapasztalatait, új szellemet, gyakorlati érzéket, tettvágyat és alkotóképességet vivén magával arra a helyre, melyen csak gyakorlatias, gyors felfogású, nagy éberséggel bíró szakember biztosíthat maradandó sikereket.

A mostani miniszter nagyon kemény és erélyes programmal vonult be a kereskedelmi miniszteriumba, annál öröndetesebb, hogy rövid idő alatt felismerte és méltányolta embereiben az igaz érdemet. Ezek között első helyen áll Szte-

Szterényi József.

rényi, a kit az ő előterjesztésére nem régiben nevezett ki a király miniszteri tanácsossá. A szokatlanul gyors előléptetés kétségtelen elismerése annak, hogy Szterényi mint az ipari osztály vezetője derekasan felel meg hivatásának. A legöröndetesebb a kinevezésben az, hogy oly fiatalon érte őt ez a méltóság, és így jövő tevékenysége iránt a legjobb reményekkel lehetünk eltelve.

A magyar nép.

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára,
Ki áldással borít minden röget, hantot,
Dus arany kalászszal rónasíkot, halmot,
Mikor reng a buza: gondoltok-e rája,
Hogy az a szegény nép két keze munkája!
Asztalotokon a mindennapi kenyér
Az ő veritéke, ha barna, ha fehér!
Becsüljétek is meg ezt a veritéket!
Süvegeljétek meg a jó magyar népet!*

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára!
Venyigék sorjára mézes fürtöt aggat,
Bort önt kancsótokba, tisztát, mint a harmat,
Tüzeset, mint a nap legtüzesebb csókja,
Dermedt lelketeket rózsával beszórja,
Melengeti fényes, lángoló sugárral,
Be-benépesíti csattogó madárral
Ugy kiderül tőle ez a borús élet!
Süvegeljétek meg a jó magyar népet!*

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára!
Szálljatok el velem a puszták ölére:
Delelő csorda is az ő nevelése.
Látjátok-e ottan a nagy gémes kútnál?
Csillapítja szomját itató vályunál.
Halljátok, hogy béget fejér gyapjas nyája,
Dübörög ménese, kolompol gulyája!
Mind a ti javatok! Ruház, táplál, éltet...
Süvegeljétek meg a jó magyar népet!*

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára!
Sziklanehéz terhet hordoz egyre vállán:
Kedve tarka mégis, mint a szép szivárvány.
Az élet keresztjét mikor alig bírja:
Kaczagó, könyező dalba belesírja.
Sírvarigadó dal! Bűbájosan esendül.
Vándor szellő viszi a hazán keresztül.
Ott ringatja benne az illatos rétet...
Süvegeljétek meg a jó magyar népet!*

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára!
Védi idegentől lelke tiszta szárnyát,
A nemzeti erkölcs liliumruháját.*

*Nyelvében most is él a multak varázsa:
Ósapáink nyelve, zengő muzsikája,
Kacsalábon forgó száz tündérmeséje.
Porladó romoknak mélabus regéje
Őrzi hiven rajtuk azt az ő pecsétet...
Süvegeljétek meg a jó magyar népet!*

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára!
Büszke faj, minőt csak festhet a képzelet:
Nem hajlong, nem imád faragott képeket.
De térdet-fejét hájt s magát megalázza
A templomba hívó kis harang szavára.
Mikor imádkozik szárnyat ölt a lelke:
Mint a fejér galamb, száll föl az egekre
S az Ur zsámolyánál örök méceset éget...
Süvegeljétek meg a jó magyar népet!*

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára!
Álmába szövődik a szabadság képe,
Beoltja a fáknak fakadó rügyébe,
Ekerassal írja nyíló barázdába,
Felsőhajtja az ég minden csillagába,
Szép Magyarországnak ő a karja, kardja!
Mint a márcányoszlop, a hazát úgy tartja.
Óh, ne gyöngítsétek ezt az erősséget!
Süvegeljétek meg a jó magyar népet!*

*Van-e sziveteknek levele, virága?
Fonjatok koszorut a nép homlokára!
Oly hűséges ő, mint az Alföld folyója:
Itt van a bölcsője, itt a koporsója.
Csendes, béketűrő, mint a Tisza éppen:
Csillagokat ringat a keble mélyében.
De ha megharagszik: összetépi lánczát,
Tomboló viharban zuggja szabadságát,
Szabadság himnusza főséges ítélet...
Áldja meg az Isten ezt a magyar népet!*

Pósa Lajos

Megkötött kerek.

Mintha megkötötte volna valami politikai gépezetünket! Hónapok óta minden hallgat és homályos sejtelmünk sincsen arról, hogy mi lesz. Munka pedig volna elég. De hogy dolgozni lehessen, evégből első sorban is az államháztartás kiadásait kell megszavazni. Azután meg kell szavazni a közösügyi kiadásokat. A magunk költségvetését csak megszavazná a képviselőház, de a közös költségvetést már Ausztriával együtt kell megállapítani. Ez úgy történik, hogy Ausztria

is, Magyarország is delegációkat küldenek ki. A közös költségvetést ezek a delegációk tárgyalják le.

Amde delegációt csakis a parlament küldhet ki. Ausztriában pedig most nincs parlament. Kivel álljunk tehát szóba Ausztria részéről? Ezen törik most a fejüket államférfiaink.

Törvény szerint csakis az osztrák törvényhozás által kiküldött delegáció illetékes a tárgyalásra. Ebből a törvényből nem engedhetünk. De hogyan küldjön ki az a parlament bizottságot, a mely nincs? Hiszen tudjuk, hogy szétugrasszították az osztrákok Reikszráthját, mert az az obstruáló német honatyákkal semmire sem tudtak menni. Ha összehívják őket, megint az lesz a legelső dolguk, hogy obstrukciót indítanak a kormány ellen s megakadályozzák a delegáció kiküldését.

Most tehát azon törik a fejüket az osztrák meg a magyar politikusok, hogyan lehetne megjuhászítani a német honatyákat. Ha pedig ez nem sikerül, mi legyen a teendő? Mert miután közösségben vagyunk Ausztriával, közösen megállapítandó költségeink is vannak s ha ezeket annak rendje s módja szerint meg nem szavazzák, nem lesz pénz, nem tudják fedezni a felmerülő kiadásokat s beáll a legnagyobb zavar.

Szell Kálmán hosszasan értekezett Ö felségével a teendők felől, ugyszintén az osztrák miniszterekkel is. Összeültek már a minisztertanácsok is. Hogyan fogják felszabadítani a megkötött kerekeket, milyen lesz a kibontakozás? arról még sejtelmünk sincsen. Reméljük azonban, hogy Szell Kálmán a magyar alkotmányból és törvényből a zülteni készülő Ausztria kedvéért egy hajszályit sem fog engedni.

Szegény iparosok.

Portugáliában kiütött a pestis és néhány ember el is halt benne. Az ottani hatóságok, de a többi országok is erélyes intézkedéseket tesznek a behurcolás ellen. Ez helyes is, jó is. De milyen különös az emberi természet. Attól, hogy Portugáliában 4—5 ember pestisben elhal, megijedünk és kézzel-lábbal dolgozunk ellene, míg azok ellen a bajok ellen, a melyek éveken át, sőt állandóan pusztítják az ország népét, a közvéleményt mozgásba hozni ugyan nehéz.

A legpusztítóbb bajok egyike a tüdővész, a melynek korlátolása ugyan most napról-napra szóba kerül, de a baj nagyságához mérten igazán kevés a mi történiük. Micsoda pusztulást, nyomort, keserűséget okoz ez a baj, mennyire gátolja az emelkedést, arra nézve elég lesz egyetlen adatot idéznünk. Budapest főorvosának jelentése szerint a fővárosban arra a tapasztalatra jutottak, hogy az iparosoknál a haláleseteknek több mint fele — 1000-ból 600 — tüdőbajból ered. Aztán mi beszélünk arról, hogy hazafiak vagyunk, a kiknek fáj,

ha a nemzet pusztul; keresztyének, a kiknek megesik a szive mások nyomoruságán és szenvedésein! Ime itt egy nagy tátongó seb, a melyet kellene és lehetne is gyógyítani, csupa közömbösségből és restségből nem tesszük még sem. Pedig ha egyébért nem, hát akkor a saját magunk egyéni jóvoltáért gondolhatnánk e veszedelmes és ragadós betegséggel.

A Szövetkezés szerkesztője évekkkel ezelőtt, a mikor mint az iparos iskolák felügyelője működött, reá mutatott azokra az emberhez nem illő állapotokra, a melyek az iparosok körében, különösen a mesterinasok tartása körül tapasztalhatók. A rosszul táplált, sokszor gyöngé, beteges fiukat reá fogják erejüket meghaladó munkára, dolgoztatják 16—18 órán át, pedig sokszor becsületes fekvő helyük sincs, a melyen a napnak fáradalmait kipihenhetnék. Persze ezt aztán a felserdült segédek és mesterek érzik igazán. Ez egyik fő oka annak, hogy a tüdővész a nem szellőztetett levegőjü műhelyekben annyira pusztít. Ezeket elmondtuk 6—8 év előtt, persze hiába, ki törödnék nálunk ilyen apróságokkal. A politikusoknak egyéb dolga van, a társadalom pedig gyöngé és tehetetlen. Persze azért nem szűnik a panasz, hogy a magyar ipar nem fejlődik. Egyes élelmes emberek sok szép pénzt huznak ki ezen a czimen a kormánytól, az iparosság egészét érintő nagy kérdéseket pedig, a milyen például a fenti is, vagy kézbe sem veszik vagy pedig csak imigy-amugy bannak vele.

Azok, a kik gondolnak ilyen dolgokra, tudják, hogy a magyar városok iparosostálya vidéki elemek bevándorlásából tartja fenn magát. Ezekre az elemekre szükség van, nemcsak azért, mert a jobb módu mesterek fiaikat ugyan nem adják iparosoknak, hanem azért is, mert az iparos munkát nemzedékeken keresztül kevesen bírják. Elcsenevészednek, elpusztulnak. Pedig az ipar csak ott lehet igazán virágzó, a hol az apa jó tulajdonságai átszállanak a fiura és eredményesebbé teszik annak munkáját. A mi szemünkben tehát az iparosok egészségi állapotának javítása, magának az ipar fölvirágzásának föltétele. Mig ezt el nem értük, nem értünk el semmit.

A szegedi napok.

E hó harmadika óta Szeged város az ország központja. Az ország gazdái és előkelőségei adnak ott találkozót, hogy megtekintsék azt a remek mezőgazdasági kiállítást, a melyet a gazdasági egyesületek országos szövetsége rendezett s a melyhez hasonlót még nem látott Magyarország.

A kiállítás óriási terjedelméről képet nyújt az, hogy csak élő állat több mint 3000 darab volt kiállítva, a mezőgazdasági termékek kiállítása négy nagy csarnokot töltött be, a gépkiállítás számára kétholdnyi terület kellett s a diszkertészeti kiállítás is több, mint két holdon terül el. A mezőgazdasági termelés és az állattenyésztés minden ágazata gazdagon képviselve van itt úgy, hogy a kiállítás alapos megtekintésére egy teljes nap sem elegendő.

Nagyszerűen sikerült mindaz, a mit terveztek, még a jó Isten is a gazdák pártján volt, mert gyönyörű szeptemberi idő kedvezett a kiállítás látogatóinak, a kik napról-napra ezereként tódultak Szeged városába. Ennyi idegent soha sem láttak még ott, de ennyi pompát sem. Mert magyar ember mindent pompával, diszszel csinál, nem maradt ez el most sem.

József királyi herceget, a kiállítás védnökét megérkezése alkalmával beláthatatlan embertömeg fogadta. A fogadásra megjelentek festői diszmagyart öltöttek; egyik-másik diszmagyar ékszerei egész vagyont képviseltek; gyönyörű látvány volt a napbarnított arcu, szálas magyar leventék serege, a melynek láttára a régi, boldog időkbe képzelhettük vissza magunkat. Ilyen parádét a világ semmiféle

A kiállítás fobejárata.

más nemzete nem tud kifejteni, már csak azért sem, mert más nemzetek fiai nem áldoznak annyit az ilyen, hasznot nem hajtó ünnepekre, mint mi.

A kir. herceg Szegedre megérkezve egyenesen szállására hajtatott s másnap kezdődtek az igazi ünnepek.

A megnyitás.

A kiállítás megnyitását a belvárosi Szent Dömötör-templomban tartott ünnepi mise előzte meg, melyen *Desseuffy* Sándor püspök pontifikált fényes segédlettel. A misén jelen volt József kir. herceg és a kiállításra érkezett összes notabilitások. A kiállításon pontban tíz órakor megszólalt a Rákóczi-induló, a melyre a katonazenekar a kir. herceg megérkezése alkalmából zenített rá. A kiállítás területén levő diszszátor előtt a hölgyek, a küldöttségek és a kiállítás fővezetői állottak sorfalat. Mikor a kir. herceg a sátorhoz ért, a katonazenekar a Gotterhaltét játszotta.

A királyi herceget *Darányi* Ignác földművelésügyi miniszter szép beszéddel fogadta.

Darányi miniszter beszédét percekig tartó éljenzés követte, melynek lecsillapulta után *László* Gyula helyettes-polgármester lelkes szavakban tolmácsolta Szeged polgárainak kiváló örömét a kir. herceg látogatásán és örök háláját a kiállítás védőségének és megnyitásának elvállalásáért.

Ezután *Bujanovics* Sándor, a gazdasági egyesületek országos szövetségének alelnöke mondott beszédet, melyben elsőben is mély tisztelettel üdvözölte a kir. herceget a kiállítás területén és a gazdaközönség hálás köszönetét tolmácsolta a kir. herceg előtt.

Bujanovics beszéde után József kir. herceg szólott. Szavait figyelemmel hallgatta a nagy közönség és gyakran viharos éljenzéssel szakította meg a királyi herceg beszédét, mely így szól:

Örömmel üdvözlöm e kiállítás létrejöttét és mindazokat, a kik e hazafias, üdvös ügyet előmozdították. Hazánknak e tősgyökeres magyar helyen kettős örömmel fogadom azt az ígéretet, a melyet nagyméltóságod egy nemzet nevében tett, hogy ezt a földet, a melyet vitéz őseink fegyverrel hódítottak meg, mi munkával és kitartással iparkodunk megtartani, művelni és virágzóvá tenni. Nem mulaszthatom el azt az alkalmat, hogy ezen a helyen is, mint magyar gazda, legbensőbb hálámnak ne adjak kifejezést földművelésügyi kormányunk és annak vezetője, nagyméltóságú *Darányi* Ignác miniszter ur iránt, a ki fáradhatatlanul működik ezen ügyünk fejlesztésén annak minden egyes szakmájában és a kinek buzgó törekvései, meg vagyok győződve, az egész kormányban annál biztosabb támogatásra találnak, mert maga a nagyméltóságú miniszterelnök ur is ritka szakismerettel bíró magyar gazda. Önökhöz, magyar gazda-

társaimhoz fordulok most azzal az óhajjal, támogassák velem együtt a földművelésügy terén a mi magyar kormányunkat. Végül nem mulaszthatom el, hogy ki ne fejezzem őszinte köszönetemet és elismerésemet a gazdasági egyesületek országos szövetségének azért a fáradhatatlan buzgóságáért, a melylyel e szép kiállítást rendezte és Szeged város hazafias törvényhatóságának, a mely ezt az ügyet oly lelkesen fölkarolta. A kiállítást megnyitottnak nyilvánítom. *(Percekig tartó zajos tetszés és éljenzés.)*

Közut a kiállításon.

A katonazene újból rázendítette a néphimnusz és ágyudörgés közt József főherceg, *Darányi* Ignác földművelésügyi minisztertől kalauzolva, a kiállítás megtekintésére indult.

A főherceg mintegy két óra hosszat szemlélte a kiállítást a legnagyobb érdeklődéssel. Minden csoportnál bemutatták neki a csoportelnököket és csoportbiztosokat, kiknek magyarázatait nagy figyelemmel hallgatta.

alta végig. Különösen megnyerték tetszését a lókiállítás és a szarvasmarhakiállítás, a melyeket azonban az idő rövidsége miatt, sajnálatára, csak futólagosan tekinthetett meg.

Délután 1 1/2 órákor visszatért a főherceg a Tiszaszállóba, a hol 1 órákor 60 terítékű ebéd volt, a melynél a főhercegtől jobbra ült *Zivanovics* szerb földmívelésügyi miniszter, balra *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter; az ebéden jelen voltak továbbá *Gromon* Dezső, *Zsilinszky* Mihály és nemeskéri *Kiss* Pál államtitkárok, *Molnár* Viktor, *Lippich* Gusztáv, *Rónay* Jenő, *Thoroczka* Viktor báró főispánok, a kiállításra érkezett képviselők nagy része, a városi hatóságok fejei, a főherceg kísérete, a kiállítás rendező bizottságának fejei s végül a miniszter kísérete.

Délután 3 órákor a kiállítás alkalmából tartott löversenyre rándult ki a főherceg s élénk érdeklődéssel nézte végig az egyes futamokat. Ez alkalommal többeket megszólított, így *Perczel* Dezsőt, a képviselőház elnökét. Ugyanez alkalommal *Darányi* Ignác földmívelésügyi miniszter bemutatta a főhercegnek *Ivánka* Oszkárt, *Makfalvai* Gézá, *Vass* Béla grófot és másokat.

A löverseny befejeztével a főherceg kíséretével együtt ismét a kiállítás területére ment, a mely ekkor már 20.000 lampion gyönyörű fénytengerében uszott. Innen halászvacsorára ment a főherceg *Boros* Antal vendéglősnék csárdájába. Kíséretében voltak: *Bolla* altábornagy, *Darányi* miniszter, *Perczel* Dezső, a képviselőház elnöke, *Gromon* Dezső államtitkár és *Pallavicini* Sándor őrgrof.

A halászcárdában.

József főherceg fényes kíséretével együtt leült a halászcárda kecskelábu faasztalához, amelyen fagygyertya ontotta a világságot — és vacsorát rendelt. Az estebéd elég magyaros volt — ime a rendje:

Halpaprikás.
Sült hal.
Czigánypecsenye.
Turós csusza.
Fonatos kalács.
Turós lepény.
Bor (szegedi buczkai).

A vendégek mind halalaku evőeszközöket használtak: a főherceg különösen jó étvágygyal falatozott. Vacsora után odalépett a főherceg elé *Beck* Pista városi tanácsjegyző s így szólt hozzá:

— Főnséges uram, tudom, hogy szeret pipázni. Ez a pipa magyar pipa; fogadja főnséged szívesen.

Ezzel átnyújtott József főhercegnek egy magyaros makrapipát, melyet mosolyogva vett át a főherceg, mondván:

— Köszönöm.

Bolla altábornagy tüzet kínált a főhercegnek, a ki

jóízűen rágyújtva az illatos szüzdohányra, bodros füstkarikákat fújt belőle.

Majd így szólt *Beck* Pista:

— Megengedi-e főnséged, hogy megajándékozzam speciális szegedi, szironyos varrásu kulacsos és karikással, melynek remekbe készült sallangjai *Vágó* Pál tervei után, fecskéfarku vágás szerint készültek.

A főherceg jókedvűen így felelt:

— Elfogadom. Ezt az ostort nagyon szeretem. Szeretek vele durrantani és már holnap durrognék is vele, de nincs benne suttyogató.

Az egész társaságot meglepte a főherceg hozzátartó megjegyzése, mely igen jó hatással volt az urakra.

Mikor József főherceg a pipát kiszívta, *Beck* Pista a következőképen bátorzkodott:

— Engedje meg főnséged, hogy ezt a pipakésziséget örök emlékül tartsam meg magamnak.

A mezőgazdasági ipar pavil'ionja.

Erre már *Bolla* adlátus felelt:

— Igen, hogy még az unokái is megemlékezzenek róla.

A főherceg mosolygott, *Beck* Pista pedig elpirult lévén ő kegyelme — agglegény.

Mikor a vendéglősné a főherceg elé rakta a bort, a főherceg így szólt:

— Csak szögedi bort hozzon nekem!

Bucsuzól megköszönte *Beck* Pista, hogy a csárdába ellátogatott. József főherceg e szavakkal távozott:

— Köszönöm a jótartást. Isten áldja meg magukat!

Az elutazás.

Aznap este még fényes művész estély volt, a fővárosi legelőkelőbb művészek közreműködésével. Itt *Pósa* Lajos jeles poétánk s régi munkatársunk elszavaltta azt a gyönyörű költeményt, a melyet lapunk első helyén hozunk. Másnap a főherceg megegyszer bejárta a kiállítást, megtekintette Szeged város nevezetességeit, aztán a pályaudvarhoz hajtatott.

A pályaudvaron ekkorra megjelentek: *Darányi* Ignác

földmivvelésügyi miniszter, *Lukács* László pénzügyminiszter, *Gromon* Dezső államtitkár, *Zsivánovics* Zsiván szerb kereskedelmi miniszter, a polgári és katonai hatóságok fejei stb.

Mielőtt a főherczeg szalonkocsijába szállt, rövid beszédben a legteljesebb megelégedését nyilvánította a kiállításnak minden várakozást fölülmuló sikere fölött. Mint *magyar gazda*, különös elismerését nyilvánította Darányi Ignác földmivvelési miniszternek, s ama szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogyha földmivvelési politikánk a jelenlegi irányban következetesen fog előrehaladni, akkor az ország mezőgazdasága nagy virágzásnak fog indulni.

József főherczeg bucsuszavaira Darányi Ignác földmivvelési miniszter válaszában a magyar gazdaközönség mély hálájának adott kifejezést a fölött, hogy a főherczeg, mint az ország első gazdája, szóval és tettel mindenütt fényes példával jár elől s hogy a jelen kiállítás sikerét is oly hathatósan előmozdította.

Ezután *Pálffy* polgármester a város hálás köszönetét tolmácsolta a főherczeg látogatásával ért megtiszteltetésért. *József* főherczeg a polgármester szavaira röviden válaszolva, teljes megelégedését és meleg köszönetét fejezte ki a szives fogadtatásért s egyben kifejezést adott annak is, mennyire örül a város fejlődésén. Isten áldását kéri Szeged városára.

A főherczeg ezután még *Bujanovics* Sándornak és *Rubinek* Gyulának meleg elismerését fejezte ki a kiállítás sikere érdekében kifejtett tevékenységükért, kérve, hogy elismerését közöljék a többi urakkal is. Erre József főherczeg szalonkocsijára szállt s a vonat pontban 10 órakor, a megjelent nagyszámu közönség lelkes éljenzésétől kísérve, kirobogott a pályaudvarról.

Mai számunkban mutatoul két képet hozunk a kiállításról. Egyik a kiállítás főbejáratát ábrázolja, a másik pedig a kiállítás legszebb csarnokát: az ipari csarnokot. Legközelebb több képben is fogjuk ismertetni a kiállítást.

A pálinka.

A nap nap mellett mindinkább észrevehető erkölcsi hanyatlás a pálinka hatása alatt fejlődik. A pálinka a jelenkornak az az ördöge, a mely a szellemi műveltséggel, az észszel megáldott embert leginkább az állattiasághoz alacsonyítja. A pálinka a földön a pokol tüze. Perzselő melege gyötrelmes módon kinozza az emberi lelket, előli a léleknek minden nemes tulajdonát. A pálinkához szokott ember egyénisége alantas, természetellenes átváltozott, a mely káros ugy önmagára, mint azon körre, amelyben mozog.

A büncselekmények tulnyomó része, százezrek nyomora a pálinkának köszönik létüket. Óriási azon áldozatok száma, a kiket ez magával sodor.

Mindenki tudja ezt jól. — Tudják a tudósok, tudja a kormány.

S mégis e szomorú, veszélyes, társadalmilag, egyéniileg, erkölcsileg hátrányos, káros állapot megszüntetése

sére vagy legalább a fejlődés további menetének megakadályozására nem történik semmi.

A kormány keze veszteg áll. A tudósok buvárkodnak annak a kipuhatólásán, hogy tulajdonkép mit is kellene tenni. Nem veszik észre, hogy már nemcsak a fiatalok megromlásának veszélye forog kockán, hanem a csecsemő, az anya emlőiből szopó kicsiny teremtés is szi e lelket tetet ölü méregből.

Cselekedni kell.

Hiszen a millenium nevezetes arról is, hogy az akkor tartott országos ezredévi közegészségügyi gyűlésen orvosok és a közegészségügy szolgálatában álló tudósok „*Harcz az alkoholizmus ellen*” nagyhangzú jelisével fegyverkovácsolásra vállalkoztak.

A vállalkozás mindeztideig meddő maradt. A cselekvést ma is várjuk.

Miért?

Talán az ügy már nem oly fontos, hogy további cselekedetre ösztökéljen, talán a pálinka ördöge vesztett jelentőségéből?

Nem!

Oka egyedül az, hogy a kormány, a tudósok s az orvosok a megoldásban nehézségekkel találkoznak. Bele sem akarnak fogni a dologba, mert azt vélik, hogy a jó kimenet lehetetlenség.

Oh pedig mennyire másképp van ez a maga igazában!

Fejtörés nem kell, csak kevés gondolkodás és a zárt ajtó önkénynt fog megnyitni.

Most aztán gondolkozzunk.

A pálinka vásárlása pénzt követel. Mózes egyetlen jelenkori ivadéka sem ad csak mákszemnyi pálinkát sem ingyen.

Következik ebből, hogy a nép csak akkor iszik vagy ihatik pálinkát, mikor pénze van.

S mikor van a népnek, a pálinkát nagy arányban fogyasztó tömegnek pénze?

Mikor a munkabérét megkapja.

A munkás, a nép a hét minden napján dolgozik. Dolgozik azért, hogy pénzhez juthasson.

Pénzt a heti munka befejeztével, tehát szombat estve kap.

S mi történik szombat estve?

A munkás, a ki egész héten át véres verejtekkel fárad, izzad azért, hogy megszerezze a maga és családja számára a mindennapi kenyeret, a pénz birtokában szinte ösztönszerűleg először is a pálinkamérésbe megy. Van pénze, iszik.

Lassan, fokozatosan kezdi. Ennek arányában neméztödik heti keresete. Az ivásban, a mire tekintélyes befolyással van a mérges pálinka által csakhamar elbutított agy öntudatlansága, meg nem áll. Fizet magának, fizet jött ment, dologkerülő czimboráknak.

Az alkalom meg van. Rövid egy pár óra és a nehéz egy heti munka kinos szerzeményének vége. A pálinkás telített kasszájába vándorol.

Szombat estve országszerte zsufova vannak a pálinkamérések. Szombat estve minden pálinkás üzlet-

ben gyorsan megy a mérés, gyorsan az ivás, gyorsan a pénzszedés.

Ez az időpont megbecsülhetlen adománya az égnek a pálinkamérőkre. Egy egész hét jövedelme nem tesz annyit, mint a szombat estié. S országosan egybevetve megszámlálhatatlan azoknak a szerencsétleneknek a száma, kik tisztán a szombat estének áldozatai.

Ezrek részegen, pénz nélkül kerülnek haza.

Az otthonlevők, a kik sóvárogva várják a kenyérkereső hazajövetelét, s a kik sóvárogva epednek egy pár garasért, cserben maradnak.

A büntettek óriási száma szombaton este születik, vagy ez az előkészítő a csira megtermékenyítéséhez. Szombat este a nyomor bölesője.

A szombat esti áldozatok kiábrándulása, felébredése mindig szerencsétlen. Észretérés lehetséges, de már késő.

Ha ez az időpont nem léteznék, az emberek milliói rebegnének hálát az egeknek, hogy azt a föld színéről letörölte. Tessék a kormány valamelyik tagjának azt a merész tervet megkoczkáztatni, hogy a mint már a másnemű üzletekre van munkaszünet, a vasárnap délután, úgy legyen a pálinkamérésre is szünet s nem is oly hosszú, csak a szombat este.

Hozássék szentesített, törvény a mely elrendeli, hogy a pálinkamérések szombat este csukva legyenek.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus hó 31-én lejárt és akiknek mai számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük hogy előfizetésüket lehetőleg azonnal megújítani sziveskedjenek, mert ezek a t. előfizetők ezen számon kívül már csak egy számot kapnak.

A király magánjavainak igazgatósága nemrégiben megvásárolta a belváros kellő közepén a régi kuria telkének egy részét. Az óriási telken hatalmas bérpalotát emelnek, melynek tervei már elkészültek egyik kiváló műépítészünk irodájában. E terv szerint a király háza négyemeletes hatalmas bérpalota lesz és barokk stílusban épül, mint a Klotild főhercegnő asszony belvárosi két palotája. A terveket be fogják mutatni a királynak és a legfelső jóváhagyás után még ez év folyamán megkezdik a négy utcára nyíló királyi bérpalota építését.

László főherceg emlékezete. A négy év előtt szerencsétlenül elhunyt László főherceg lelkiüdvéért az általai kápolnában e hó 3-ikán tartott gyászistentiszteleten jelen volt Klotild főhercegnő asszony udvarhölgyével, Sztáray grófnéval. 2-án este kilencz óra husz perczkor érkezett Alesuthról Budapestre s innen gyorsvonattal tíz órakor tovább utazott Kisjenőre,

hol a gyászistentiszteleten imádkozott legkedvesebb fiáért. A főhercegnő udvarhölgyével még aznap este visszatért Alesuthra.

A makói öreg honvédek kívánsága. A makói negyvennyolczas honvédegylet köriratot intézett a honvédegyletekhez, a melyben fölkéri őket, hogy az idén október 6-dikát nagy ünnepélyességgel üljék meg. Nevezetesen pedig azt kívánják a makói honvédek, hogy:

1. a király rendelje ki a közös hadsereg aradi csapatait október 6-án a vértanúk sirjához.

2. A kormány és az ország képviseltesse magát az aradi ünnepen.

3. Ugyanez alkalommal Aradon az agg honvédek tartsanak gyűlést, a melyen „nyomatékosan tiltakozzanak a Hentzi ünnep ellen, a melyet Krieghammer hadügyminiszter a magyar kormány tudta nélkül, Széll Kálmán megkerülésével rendezett.“

Lépfenével fertőzött emberek. A lelkiismeretlen gondatlanságnak szörnyű következeiséről ad hirt líptó szent-miklósi tudósítónk. Líptó-Turócson néhány nappal ezelőtt elhullott az odavaló evangélikus lelkésznek egy darab szarvasmarhája, mely az elhullás előtt bordatorést szenvedett. Azt hitték, hogy ennek következtében hullott el, s így a husát kimérésre szánták. A feldarabolásánál azonban konstatálták az érdekeltek, hogy az állat ragadós lépfenének lett az áldozata; de ezt lelkiismeretlenül eltitkolták, a az állatorvosnak a hivatalos vizsgálaton egy ujonnan leölt egészséges állat belső részeit adták oda, s a vizsgálat után a lépfenés hust is kimérték. A lépfenét vérmérgezés útján megkapták mindazok, kik a nyuzásnál közreműködtek: Szuboli György, Laczó György, Laczó Péter, Ondrus János és Rubis János. Szuboli György minap meg is halt, a többi négyet pedig Budapestre szállították a klinikára. Hire jár, hogy azok is megkapták a lépfenét, a kik Szuboli Györgyöt csupasz kézzel helyezték a ravatalra.

A legkisebb tolvaj. A rendőrség elfogott a minap egy nyolczvan czentiméter magas emberkét, a ki mindössze tizenkét esztendő, de már is egyike a legügyesebb tolvajoknak. Vas Sándor a neve és tavaly került először a törvény elé. Nyolczvan lopást bizonyítottak akkor rá, de mégis csak három napi fogságra ítelték, mert még egészen gyermek. Most megint kézrekerült. A mikor a rendőrtisztviselő megkérdezte tőle, miért lop, így szólt a kis Sándor:

— Miért ne lopnék? Hiszen nem büntetnek meg.

Ezuttal négy aranyóraért, hat ezüstóraért és két tulaóraért kell számolnia. Vas Sándor nem is tagad. Megvallotta, hogy még a minap száz forintja volt, de elköltötte részint a lóversenyen, részint a mulatóhelyeken.

Elfogott cigánykaraván. S.-A.-Ujhelyről írják nekünk: S.-A.-Ujhely környékének közbiztonságát egy cigánykaraván nem kis mértékben veszélyeztette, az országutakon közlekedőket megtámadván és kirabolván. E cigányok közül néhányan a vá-

rosba is bejöttek s néhány üzletben vásárlás ürügye alatt loptak. Majd betértek egy vaskereskedésbe, hol revolvert kértek. A cigányvajda Horvát Jóska patronot is tett a fegyverbe s azt „véletlenül“ elsütötte, bizonyára azért, hogy a zavarban halászhasznanak. A golyó azonban a cigány balkezébe furódott. A megjelent rendőrség a revolvert a vajdától el akarta venni, de az megugrott, a rendőrök azonban a város határában elfogták. A többi cigányt is üzöbe vette a csendőrség, de azok biz meg nem állottak, mire a csendőrök utánok lőttek. A csendőrségnek sikerült az egész karavánt elfogni s mivel nagyobb mennyiségű pénzt s lopott jószágot találtak náluk, az ügyészség fogházába szállították őket.

Halál egy dinnyéért. A főváros közelében Czinkota és Kerepes között, a minap délután két, Gödöllőre kiránduló kerékpáros: Schreier Mór divatárusság és sógora egy gyalogjárón, az országutól egy-két kilométernyire, vértócsában egy holt férfira bukkant. A holttest fején, nyakán, arczán kegyetlen csapások nyomai látszottak. Az orra be volt ütve és a behorpadt orrontról a hus cszfatokban lógott alá. A két kerékpáros rögtön értesítette Czinkota község elöljáróságát, a mely aztán két csendőrt küldött ki. A csendőrök megállapították, hogy a szerencsétlent, aki a nála talált munkakönyv szerint Schranz Adolf, 23 éves hatvani születésű cipészlegény, agyonütötték husángokkal és kövekkel. Rögtön nyomozni kezdtek és a gyanu mindjárt két zöldségtermelő ráczra: Keszits Péterre és egy társára esett. Ezek ugyanis tegnap szélében-hosszában mesélték, hogy jól elnadragoltak egy embert, aki egy dinnyét mert lopni földjükről. A jómadarakat elfogták és ezek be is vallották, hogy husángokkal verték a szerencsétlent, de nem ütették nagyon erősen, mert nem akarták megölni. A kegyetlen kertészeket átkisérték az ügyészséghez.

Az aszfaltbetyár bűnhődése. Keservesen lakolt meg ma este egy közismeretes aszfaltbetyár az Andrassy-ut és Nagymező-uteza sarkán. Egy fiatal ember két leányrokonával sétált az Andrassy-uton. Az aszfaltbetyár ott állt az utezasarkon. Botjára támaszkodva már messziről jól szemügyre vette a fiatal lányokat, mikor pedig ezek közelükbe értek, szemtelenül a szemükbe vigyorgott s valamit mormogott is. A hölgyeket kísérő fiatal ember erre hátra maradt s szeméretetette az orezátlan embernek komisz viselkedését. Szóbeli szó lett s végül a fiatal ember kivette névjegyet s felszólította az aszfaltbetyárt, hogy ő is nevezze meg magát. De az aszfaltbetyár nem azért aszfaltbetyár, hogy még elégtételt is adjon a szemtelenkedéséért. Épen ezért az Andrassy-uti Don Juan is egyszerűen a sárba lökte a névjegyet s tovább sétált azzal a kijelentéssel, hogy ő senkinek sem számol tetteiért s a kinek ez nem tetszik, tegyen róla. Ezt a szót aztán már tett követte. A fiatal ember egyet kanyarintott a levegőben a sétatálcájával és sűrűn hullott a csapás a nők barátjának fejére, hátára.

Az uteza közönsége tapsolt, majd megjelent a sarki rendőr is s bekoecikázott a két „fél“-lel a főkapitányságra. Ott a rendőr orvos betapasztgatta flastrommal a megvert aszfaltbetyár folytonossági hiányait. A mikor a póruljárt gézengúz kijött az inspekeziós szobából még a detektivek is kárörvendve mosolyogtak. A fiatal embert, a ki ezuttal a nemezt képviselte mindenesetre el fogja itélni a büntető bíró; de ha az a bíró családapa is, enyhítő körülményül tudhatja be neki, hogy legalább amugy isten igazában, jól megverte a védtelen nők rémét, a szalon-utonállót.

Drága vacsora. Jó pajtásai sürgősen hívták ki a tanyára egy kis barátságos vacsorára Klimka Misát, aki becsületes szántóvető gazdaember Kisocz tájékán. Nem akart elmaradni a kitünőnek ígérkező muriról, de nem volt semmi alkalmatossága, ami elszállította volna a távol tanyára; koesin csak másnap ért volna oda, olyan személyvonat pedig már nem indult, a melyik a tanya közelében megállt volna. De Misa nem akart elmaradni, föl szállt tehát az Ujvidék felé induló személyvonatra, amely azonban — jól tudta — nem áll meg a tanya mellett. De Misa tudákos ember, aki ujságot is olvas néhanapján. Olvasta pedig nemrégiben, hogy egy szemérmes leányzó meghuzta a vészféket és megállította a vonatot, amiért hogy valami erkölestelen férfiszemély meg akarta esókolni. A bíróság pedig fölmentette az erkölesös leányzót. Klimka Misa tehát a tanya tájékán nyugodtan huzta meg a vészféket, a vonat megállt s ő hirtelen leugorván, sietve indult le a töltésen a tanya felé. A vasutasok azonban észrevették, nyakon esipték s hiába akarta a tiz érintot lefizetni, mint amennyi a vészfék taksája, a jó vasutasok nem tágitottak, hanem vitték magukkal Ujvidékig. A rimánkodás nem használt s a jó vacsora olaveszett. Klimka Misa pedig bizonyára nem ül föl többé a gyorsvonatra, ha mulatságba, vacsorára hívják.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.**

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

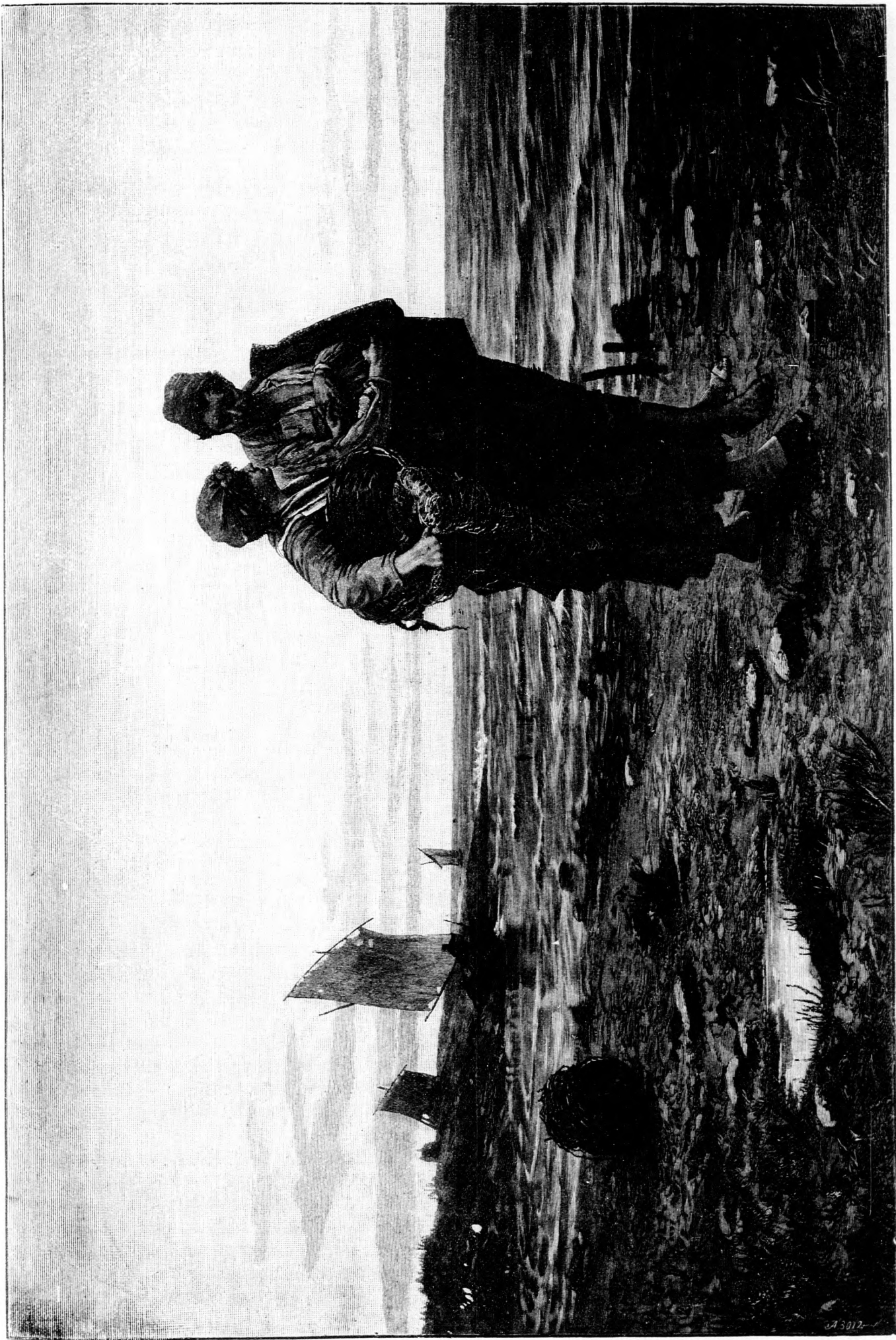
Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók **Morzsolók**

Gőzcséplők

Borpresek **Valúgépek** **Ekek**

A TENER PARTJÁN.

Ekpi
Vatigepok

GAZDASÁGI DOLGOK.

Egy igénytelen takarmány növény.

A gazdának igen gyakran nem kis fejtörést okoz az, hogy minő takarmánnyal lássa el állatait; van ugyan szénája, de vagy kevés, vagy pedig olyan minőségű, hogy attól állatja jó erőt nem kap, már pedig ha a gazdának az állata rossz, akkor egyéb tekintetben sem várhat kedvező alakulásokat, mert amilyen az állat, olyan a munkája. Az állat pedig csak akkor lesz jó, ha jó takarmányt kap; a jó takarmány előállítására tehát első feladatát kell, hogy képezze a gazdának.

Egy ilyen jó takarmányt szolgáltat a nyulszapuka, a melynek jóságát tetézi igénytelensége. Ez állításomat alábbi soraim eléggé igazolják. Gazdaságomnak mintegy 12 kat. hold kiterjedésű területe évek hosszú során át ugyszólván parlagon hevert, mert a nagy vízhiánya, kö-törmelék tartalma s egyáltalán rossz fizikai tulajdonsága alkalmatlanná tette azt a legigénytelenebb növények termelésére is. Egy ízben egy mezei sétám alkalmával hasonló minőségű talajon előttem még ismeretlen növényt találtam nagy mennyiségben, melyet lekaszálván, szarvasmarháim igen szívesen megették. E körülmény arra készítetett, hogy az illető növény után érdeklődjem s ez érdeklődésem alatt tudtam meg, hogy nyulszapukával volt dolgom. Azonnal hozattam belőle egy kat. holdra elegendő mennyiséget, s miután e kísérletem kedvező eredménnyel járt, a következő esztendőben a fent említett egész területet nyulszapukának szántam s azóta évenként sikerrel folytatom annak termelését a következő módozat mellett: a földet egy esztendeig ugaroltam fél istállótrágyával: ősszel bevettem rozsszal s tavasszal a rozusra keresztbe 10 cm. sortávolságra a nyulszapukát vettem el, vetés után sekélyen lehangereztve. A tavaszi hónapokban kedvező időjárás lévén rozsvetésem elég jól fejlődött, de a májusi szárazság azt egészen tönkre tette. Elkövetkezvén az aratás ideje, azon tűnődtem, vajjon beállítsam-e aratóimat a rozs táblába avagy se; míg végre az előbbire határoztam el magamat, mert láttam, hogy az elvetett nyulszapuka igen szépen kezd bokrosodni.

Augusztus közepén egy jótékony esőre fejlődésében annyira előrehaladt, hogy szeptemberben legeltethettem. A legelés után egy boronálást adtam a tarlónak, ezt tavasszal újból megismételtem s június derekán lekaszálva 26 mázsa szárított takarmányt nyertem holdanként arról a földről, mely évek óta alig hozott valamit. A második esztendő őszén a tarlót feltörve holdanként 150 kg. thomas salakot és 200 kg. kainitot szórattam el egy mély szántást megelőzőleg s tavasszal újból nyulszapukát vettem el zabbal, annak daczára hogy immár két évig ugyanazon növény foglalta el ugyanazon helyet. A zabot igen ritkán vettem, számítván arra, hogy az csak mint védőnövény szerepelhet. Termelési kísér-

letem emét sikerrel járt elannyira, hogy az elmúlt esztendőben holdanként 32 mázsat nyertem.

E kísérlet eléggé bizonyítja, a nyulszapuka igénytelenségét s azon körülményt, hogy rosszabb minőségű talajokra is található a gazda oly növényt, mely a terület kihasználását lehetővé teszi.

Sertésvész terjedésének olesó megakadályozása.

A lötenyésztéssel foglalkozom, mindamelllett a többi hasznos házi állatok tenyésztése sem kerüli el a figyelmemet, miután pedig hatásköröm hazánk több megyéjére kiterjed, van alkalmam az ország különböző vidékein előbbi tapasztalataimat is gyarapítani.

A legutóbbi szemleutazásom alkalmával ama nem csekély meggyőződésre jutottam, hogy a sertésvész gyógyítására a törött alakban használt köszén etetése kitűnő eredménnyel volt, ugyanis egy uradalomban, hol ezen vész nagy arányban pusztított, az uradalom sertései a járvány alkalmával a kovácsmühely előtt levő köszénhulladékokat felfalták, miután pedig ezen eset gyakran ismétlődött és a vész szünni kezdett, az uradalom tulajdonosa ezen körülményt figyelmen kívül nem hagyta és sertésállományának hetenkint kétszer törött köszén etetett, minek következtében ama kedvező eredményt ért el, hogy a vész sertései között megszűnt és a sertés állománya azóta teljesen egészségesnek maradt. A köszén etetést pedig daczára a vész megszűnésének, oly módon folytatja, hogy sertéseit hetenkint egyszer törött köszénnel eteti; megjegyzem, hogy azok azt szívesen fogyasztják.

Mint hogy hazánk számos vidékén a sertésvész nagy áldozatokat szokott szedni, és hogy fentemlített észleletemet a gazdaközönség javára felhasználhassam, kérem ezen olesó és igen czélszerű óvszert a n. é. gazdaközönséggel megismertetni, illetve azt gyakorlatilag kipróbálni és az eredményről ezen lapban említést tenni.

K.....

Vegyesek.

Elromlott magvak javítása. A dohos és nedves magvakat mésszel javíthatjuk meg. A meszet kosarakba vagy rakásokba a nedves magvak közé tesszük és zsákkal vagy ponyvával betakarjuk. Három hét alatt a magvak pl. gabonafélék teljesen elvesztik dohoságukat és megszáradnak. Sok helyen a méssen kívül faszenet is használnak a dohos magvak javítására. A szenet porrá törik s a gabona közé keverik, később szélrostával kipostálják.

Ludhizlalás. A ki a ludakat rövid idő alatt óhajtja meghizlalni és azt akarja, hogy májuk nagyra nőjjön, tartsa őket megsózott és megborsolt árpa- vagy zabdarán. Minden etetés után, melyet 1—3 órai időközönként kell ismétetni, folyton elegendő homokot és tört szenet tartalmazó vizet kell előttük tartani. Vizben vagy tejben puhított, sóval és kukoricadarával kevert száraz kenyér, valamint sós vízben itatott borsó is igen jó hizlalóanyag ludak számára.

MULATTATÓ.

Esztendő harcizások.

Irta: Tömörkény István.

Frantzia Gergely, ki más néven Kecsigeorrunak is nevezetik, a szőlővel való harcizot szüret után egy időre beszünteti. Nincs ilyenkor rá semmiféle gond, csak éppen télire bundát adnak rá, hogy meg ne fagyjon. A jó homok a bunda, vesszőit abba le-hajtják s betakarják vele, bár ez nem mindenütt szokás. Van a tőkék között kuruczabb fajta is, például a magyarka nevezetű, a mely talán épen kemény-ségénél és daczosságánál fogva nevezetik ezen a néven. De jó bort terem azért.

— Még a beteg embör fülit is pirosra festi — véli róla szeretettel Gergely — ha két nagy pohárral beönt belülle.

Ez olyan legény, ez a magyarka. De a többi szelidebbet bizony csak takargatni kell. A homokot Gergely rájuk hajtja s az odaborul hozzájuk szerel-mesen és védelmezi testével a hidegtől. Ez a száraz, sivár homok.

Ha külön-külön, darabonkint nézed, minden szeme egy apró kis kavics és a szőlőnek mégis ez a szoptató édesanyja. Most, hogy elsimult alvó gyer-meke fölött, Gergelyék itt-ott szalmát hordanak rá és most már tavaszig nem sokat gondolnak vele.

Hanem bizony tavasszal már így sóhajt föl Gergely:

— De jó vóna, ha nyócz kezünk, nyócz lábunk vóna!

Mert valamennyi lábának akadna hely, a hova szaladjon s valamennyi kezébe akadna eszköz, a mit valahova vinni kellene. Gergely komoly munkába fog: nyit. Leszedi az ágakról a homokot s a vess-zők fölébredve, olyképp vágódnak egyenesre, mint a hogy a szorgalmas ember hajnalban kiugrik a a takaró alól. Hajnal ez csakugyan, az esztendő haj-nala. A nap a vesszőket barátságosan fogja körül és messzi égi világából sugarai utján üdvözetet küld nekik. A ki a vesszőket jól megnézi, láthatja, hogy ez csakugyan így van, a vesszők mély hajlongással és tisztelettel fogadják jó öreg barátjuk meleg üze-netét.

Azonnal életre is kezdenek kelni, a homok pedig gyöngéden oson a töke közé, hogy munkájá-ban a napot is támogassa. Így kezdődik a termésre való ébredés, melyben minden kiveszi a maga ré-szét: a homok, a nap, a szél, Gergely családostul, a felhő s ki mindezeket kormányozza, az öreg Ur-isten.

Most Gergely meg a fia jó éles késsel állnak neki a szőlőnek és faragni kezdik. A töke ezt nem bánja, mert tudja, hogy Gergely a javát akarja.

Metszeni kezdik, a mi nem kis gondot okoz. Egyik így tanácsolja, a másik amugy. Turós Tóth János tavaly nagy hasznát látta, hogy uj módisan metszett, ellenben özvegy Baráczius Terézék azzal voltak sze-rencsések, hogy a régi mód mellett maradtak. Nagy fejtörés ez, de mindegy, valahogy csak metszeni kell s a hogy ez megvan, Gergelyék szorgalmasan abban foglalatoskodnak, hogy kötözni kezdenek. Szorgos gonddal járják az utakat és igazítják a mi igazítani valót találnak . . .

— Bujik mán — mondja tavasz végefelé az asszonyoknak.

Az apró zöld levelek türemkedni kezdenek s alattuk duródik elő az a kis semmiforma, a miből majd az őszre fűrt lesz. Ha igaz, mert nagyon gyenge kis semmiség ez, ha a szél oldalba kapja leesik és oda van. Szomoruan nézi az ilyesmit Gergely, mert egy jó fej szőlő veszett el benne, a mely az őszre megérne egy hatost vagy pedig adna egy félliter-forma mustot. A szél nagyon nagy ur ebben a táj-ban, továbbá az eső. Mert jönnek ám egyre-másra napnyugat felől a csunya nagy fekete felhők s Frantzia Gergő egész családja szívébe beáll a név-telen, remegő aggodalom. Ami üzöbe vette Káint, a mi mellbevágta Jákobot, ami földre borította Mózes-t; messzünnen hangosan kezd beszélni az Isten.

— Oh én édes Jézusom! — sóhajt föl Frantziáné és keresztet vetve nézi, hogy mily szomorú árnyat vetnek a felhők haladtukban a földre.

Rémületes ez, minden elhallgat láttára, még a kétnapos csirke is elfelejt csipegni, csak az anyjuk mer beszélni nekik, mert az anyaszeretet alighanem erősebb minden hatalomnál. És jön nagy sebesen a sok felhő, zug a szél s az eperfákról százával sod-ródik le a jövendő gyümölcs.

Nem lehet ellene mit sem tenni, az eresz alól szomoruan nézi Frantzia Gergely családostul és mindnyájuk gondolata az most, hogy hoz-e jeget a felhő, vagy nem. A méceset, mit Mária tiszteletére Frantziáné szombaton égetni szokott, sebtiben meg-gyújtja és hívja védelmül, segedelmül őt, kinek fe-hérségét elefántesontból való toronyhoz hasonlítja a zoltár és kis gyermekével a kép elé állva az asszony halkán mormogja: Szüntesd meg urunk a fenyegetések árját. És mutasd meg nekünk azok vidámságát . . .

Ezután ismét nagy munka következik. Ahány gyerek csak a háznál van, az mind a fákra mászkál, hernyót pusztítani. Közben pedig Frantzia Gergő „dermedez” a „fene rossz por” ellen. Leginkább kölesön kéri a bádogot vagy pedig vett is már és locsolja a szőlőt, mert annak úgy kell lenni. Hej pedig Gergő, mióta elvégezte az utolsó fegyvergya-korlatát, sohase hitte volna, hogy ilyen borayuforma még valamikor a vállára kerül. De hiába.

— Ugy köll ezt locsolni — véli Gergő — mint husvétkor a lánt.

Az ám. S a hogy ez megvan, már megint a

kapát kell elővenni. Fényes ilyenkor a kapa, mikor vele nyításra kapálnak, asszony is, a gyerekek is, mert nagyon sok a giz-gaz. Az aczat gyökere olyan hosszúra nő, hogy ostor gyanánt használják a gyerekek. Nagy munka ez, mert a sok mindenféle paréj ellent áll a kapának. A kapa kitépi tövestül és a homokba esapván, holtan teríti le s harmadnap azon a helyen, a hova esapták, gyökereivel a homokba kapaszkodott, fölállt s föléledt. Nagy ellenségek ezek. Elszívják a föld erejét, elfogják a nap melegét és föliszszak a harmatot a tőke elől. Vágja hát Gergő a kapával, vágja valamennyit.

A szőlő, hogy növekedőhelyét családotul Gergő is megfésülte és tisztára öltöztette, ezt azzal hálálja, hogy meghagyott vesszői a magasba nyulnak. Most segedelmére az asszony meg a gyerekek következnek. Kötözik a vesszőket mindenféle darab madzaggal, sással és szétfejtik a gyerekek erre a czélra az ócskábbik borjukötelet. Jó, derékfájásról való munka az a kötözés s utána ismét fölveszi a rézbádogot a hátára Gergő és keményen „dermedez” újból.

Ahogy ezt bevégezte, talán már pihenni is lehetne. Pedig dehogy lehet. Már kezdik mutogatni a tőkék, hogy mit adnának őszre, ha ellenségeik elől mentegezné őket a gazda. Az ellenség már ismét az aczat, a paréj, a százféle vadvirág s Gergely újból a kapához nyul. Most érés alá kapál, de csakhamar a gyerekekre bizza a munkát, mert ime már ismét loesolkodni kell. Jól megfűröszi a magas szőlőket a lében, hogy ne panaszkodhassanak.

Idáig eljutván, itt van már augusztus vége és a szeptember eleje közeledik. A nevelést körülbelül befejezte Gergő s már csak apró gondoskodásokat tesz a szőlőben, a mint szeretettel jár körül. Most már csak őrizni kell és félteni mindenféle ártótól. Első sorban nagy aggodalmuk az égiek irányában. Hogy jaj, ha eddig nem bántottátok, most már ne bántátok, mikor minden munkát belefektettünk.

— No? — kérdezi az asszony aggodalmasan — mire nézi kend?

— Hát — felel Gergő — lössz. Nem lehet mondani, hogy ne lönne, csak mögmaraggyon.

A méceses e tájban sűrűn meggyújtatik, minden erősebb felhő félelemre és aggodalomra ad okot. Nap kellene mindig.

— Akkor érne az mög igazán — tanítja Gergő az idősebb fiát — ha olyan meleg nap járna rá, hogy más mindön elszáradna mellette.

De ennyit nem is lehet kívánni. Nem. Csak őrizni kell, a mi van. Gergő az udvaron hál a subán és ott van mellette a kőczmadzagos, dróttal pántolt elültöltő, a melynek esővét és závárját a városi zsb-piaczon vette s agyat maga faragott hozzá ákác-fából. Azzal a kutyákra durrogat Gerő s amelyiket elharántolja, az nem megy többé a szőlőbe a fürtöt enni. A melyiket úgy meglövi, hogy ott marad, még azon éjjel elássa valamelyik almafa alá. Ennek

kettős hasznát tudja. Ugy véli, hogy ez majd erőhöz segíti a vén almafát, másrészt a szomszéd, az agyonlövött eb gazdája sohasem tudja meg, melyik szőlőben vészett el a kutyája s így a szomszédi villongás az elásás által elkerültetik.

A hol pedig lopó emberek vannak, ott emberi sörétezesek is történnek az ákácfaagyas elültöltők-ből. Ha seregély madár van a környéken, abban a gyerekek lelnek nagy mulatságot, mert egész nap kerepelnek nekik, hogy elhajtsák a fákról a madarat. Így jön el lassan a szüreti idő, a midőn előbb tisztogatások történnek a „pinczében”, már amennyire a mély kamra, pinczének nevezhető. Hej, ez nagy vidámság, sürgés-forgás, a gyerekek annyi mustot isznak, hogy mind belebetegszik. A tőkéket, amiket egész éven át oly szeretettel ajnározott, most megtépdési Gergő és hordja befelé a kádba, ahol a segítségül hívott sógor tapos rajtuk. Végül a hordókba kerülnek lé gyanánt, ott pihennek, ujulnak és tisztulnak. A kamara ünnepies csöndben van hosszú időközön át, csak Gergő megy bele néha, szorgos gonddal tekintvén széjjel a hordók között...

... S már a hó is leesett, mikor halad egyszer a tanya felé a szerfölyt nagy eszímákban a sógor.

— Jó napot, sógor — mondja.

— Aggyon Isten, sógor.

— No. Hát hogy van kend sógor? — kérdezi.

— Hát ehun-e, sógor — feleli a sógor.

— Hát a pince, sógor? — adja föl ismét a kérdést.

— Nono. Majd szívok egy lopóval — feleli a gazda.

Csakugyan szív is, üvegbe eresztvén. Poharat hoz elő, önt bele és nyújtja a sógornak. A sógor belészüresöl és összehuzza mind a két szemöldökét. Aztán hörpint és megpihen. Végezetül elnyeli mind. Frantzia Gergőnek kissé mosolyog az ajka és tágra nyílnak a szemei, a mint várja, hogy ugyan mit szól az egész esztendei munka eredményéhez a sógor.

A sógor tünődve áll. A szüresöléstől az orrában maradt a bor szaga, a hörpintés a szájában hagyta az ízét, míg a nyelés alkalmából komolyan önmagába tekint, vizsgálva amaz érzelmeket, miket gégejében a bor fakaszt, míg a küldött helyig lehalad. Ez megtörténvén, itéletét rövid szavakba fogalmazza:

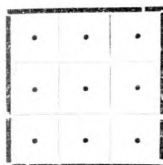
— Aggyék kend még egy pohárral . . .

Képünkhez.

Tenger partján. Magyar ember messze esik a tengertől, ha látja azt, akkor már szép hazájából kifelé áll a szekere rudja. S nem is lát abban mást, mint egy szörnyű nagy víztömeget s örül, ha kiszabadul belőle. Az olasznak már a tenger az eleme. Megszokta ezt a nagy tükörsíkot gyermekkor óta. A velencei ember gondolán utazik, azon szórakozik, ábrándozik, udvarol. Ami nekünk az erdő, az neki a tenger. Mai képünk egy tengerpart-részletet ábrázol. Fiatal pár sétál a tenger partján. Miről beszélgetnek, miről nem? — ki tudná azt megmondani! Talán éppen a históriából faggatják egymást? Akármint fejtegensenek is, szépen megegyeznek, össze nem vesznek, egymáshoz simulnak, sőt még talán

meg is esékolják egymást. Mert a találkozás vége felé közeledik. A duzzadt vitorlájú bárka várja a jövővényt, aki pár perecz mulva ismét a habokra fogja bizni sorsát. Minket erdők, hegyek takarnak el egymás elől, őket a tenger. A tenger jegyében fogant szerelemben azonban több van a remegésből, féltésből, mint a miénkben, akik itt járunk a biztos föld hátán.

Számrejtvény.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Ezen számok a pontozott helyekre ugy helyezendők el, hogy balról jobbra, alulról fölfelé és keresztbe összeadva 15-öt adjon. A számjegyeknek azonban ismétlődni nem szabad.

Lapunk 35. számában közölt betűtalány megfejtése:

1. Mindennek van határa. 2. Körös.

Helyesen fejtették meg: Ollé József, Lám Béla, Kubina János, Kenyeres Pál, Bacsi Lajos, Schmiedt Jakab, Tátrai György, Gazda József, Farkas András, Bodnár Imre, Gombkötő Margit, Gombkötő N. János, Farkas István, Faragó Károly, Nagy Sándor, Kiss Anna, Bertók Sándor, Nikodém Vilma, Együd József.

A kitűzött jutalomdíjat Kenyeres Pál Ó-Moraviczka nyerte meg, kinek Ohnet Gy. Nimród és társai ezimű regényét mai napon megküldöttük.

LEVELES-SZEKRÉNY.

K. J. urnak, Nagy-Pél. Iskola nincs, olyan iskola, ahol a gőzfürdő fentartásához szükséges ismereteket tanítanak. Ezt a gyakorlatban kell elsajátítani. Tessék talán a Ráczfürdő igazgatóságához fordulni (Budapest, I.) — 69. sz. előfizető. A jegyzőnek kötelessége az adott viszonyok között a szegénységi bizonyítványt kiadni. Ha nem teszi,

jelentse fel a szolgabírói hivatalnál. — T. Gy. urnak, B.-Gyarmat. Magunk is belátjuk, hogy az nem mulattató, inkább szomorító dolog, de hiszen ugy is van az megírva, hogy ellene nem lehet panasz. A mulattató felirat, hogy szokás szerint ott maradt, ez talán nem hoz zarvarba senkint. Köszönjük a figyelmet!

Budapesti placzi árak.

Budapest, szeptember hó 9-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76-81 kg tiszavidéki 8.25 frttól 8.85 frtig, pestvidéki 8.15 frttól 8.75 frtig, jéhermegyei 8.25 frttól 8.85 frtig, békési 8.49 frttól 8.70 frtig, hánsági 8.20 frttól 8.80 frtig.

Rozs 70-72 kg. 6.45 frttól 6.65 frtig.

Árpa: takarmánynak 60-62 kg. 5.80 forinttól 5.90 frtig égetni való 62-64 kg. 5.40 frttól 5.60 frtig, sörfőzdei 64-66 kg. 6.60 frttól 7.00 frtig.

Zab 39-41 kg. 5.80 frttól 6.00 frtig.

Tengeri 78-82 kg. 4.60 frttól 4.85 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
14.40	13.80	13.10	12.40	12.00	11.70	11.00	9.30	6.00	

Buzakorpa, finom 4.40, durva 4.40 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: mák 25-30 frt; bab fehér nagyszemű 6.00-7.50 frt, apró 6-7.00 frt, tarka 6-6.40 frt, lenese 7-9 frt, borsó héjas 4.00-5.00 forint, köles 4.15-4.45 frt, kendermag 11.50-12.00 frt, repce 11.30-11.80 frt. lóhere 42-52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. Réti széna 1.90-3.00 frt, muhar 2.10-2.60 forint, zsupszalma 1.30-1.80 frt, alomszalma 1.10-1.40 frt.

Juhvásár: hizlatt ürü páronként 18.00-21.00 frt, feljavított juh 20-21 frt, kiverő juh 16.00-18.00 frt, kecske 13-15 frt.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 1.20-1.30, csirke 0.55-0.70, kappan 1.90-1.90 frtig, pulyka 4.20-5.30 frtig.

Tojás. 1 láda 30.50-31.50 frtig, meszes 00-00 frtig, tea-tojás 100 drb 2.00-2.50.

Tejtermékek. Teavaj 0-1.00 frt, főzővaj 60-70 kr., turó 6-12 kr. kgr.-kint.

MAGYARON ELŐ. LEGNAGYOB B. ES LEGIOBB HIRNEVU ORAUZLETE.

BRUNSWEILER János

ÓRAK ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
RÉSLETFIZETÉSRE

1847

Tlapillatof

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

Készpénz kölcsön

földbirtokokra és házakra

a valódi becsérték háromnegyed részéig
20-60 évi törlesztésre. Birtokos fölmondhat
bármikor, pénzügyet ellenben nem.

Lebonyolítás 14 nap alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv-másolat.

Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet,
Budapesten, VI., Váci-körut 39.

A hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által is ajánlott intézetünk tíz évi fennállása óta 50,000,000 frnyit kölcsönt szavaztatott meg.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Glichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és futányosan eszközöltetnek.

Magyar kölcsönös állatbiztosítás mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-körút 27. szám.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD:
LOVAK ÉS SZARVASMARHÁK elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kártérítési igénye fennáll:
 ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, — továbbá ha a szövetkezet kényszer-
 vágást kénytelen elrendelni.

A díjak rendkívül mérsékeltek.

Az intézet élén állanak: Báró Sztojanovits György földbirtokos, elnök, báró Ambrózy Gyula földbirtokos, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Bély László országgy. képviselő, földbirtokos, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Korniss kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, gróf Ráday Gedeon földbirtokos, dr. Simay Károly főrendiházi tag, földbirtokos, báró Nyáry Béla cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbirtokos, dr. Tetéleni Ármán ügyvéd, Tahy István cs. és kir. kamarás, Aladár a „Magyar agrár és járadékbank r.t.” gazdasági tanácsosa, dr. Tetéleni Ármán ügyvéd, Tahy István cs. és kir. kamarás, a pesti gazdasági egyesület alelnöke, földbirtokos, Zalesky Jenő földbirtokos, dr. Pajor Ignác földbirtokos, intézeti vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

1898. évi forgalom: 26,239 métermázs.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét
 a budapesti

gyapju-aukciókra,

melyek idei **második** sorozata (a bárány-
 gyapju-aukció)

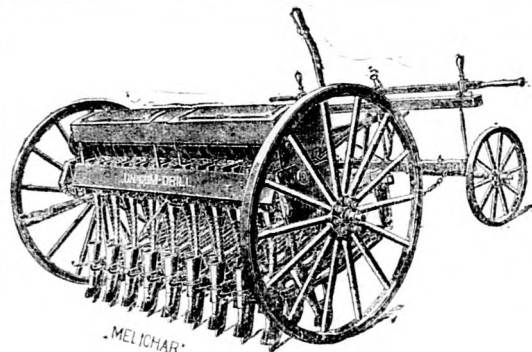
szeptember hó 20. és esetleg 21-én
 tartatik meg. Az aukciókra felküldött és
 „Gyapjuárverési vállalat Budapesten,
 Dunaparti teherpályaudvar” ezimzett gyapju-
 küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
 díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban
 részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágo-
 sítással szolgál

Heller M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13.

Egyedüli kizárólag sorbavetőgépekkel foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

AZ

„Unicum-Drill“

egyetemes **so bavatógép** sokoldalú használható-
 ságánál, czélszerű szerkezeténél fogva egész Európában
 a **legjobb hirnévnek és**
 a **legnagyobb kelendőségnek**
 örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek
 között az

első helyet foglalja el.

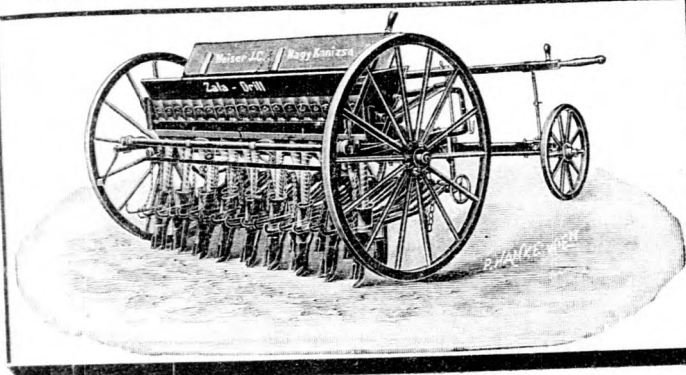
Árjegyzékkel és bővebb felvilágosítással készséggel
 szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szabad. kizárólagos vetőgépgyára
 Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Megrohatalmas vagy más gyártmányúval való összehasonlítás végett gyártmányaimat a t. cz. gazdaközönség rendelkezésére bocsátom.

WEISER J. C. gazdasági gépgyár és vasöntőde
 NAGY-KANIZSÁN.

Magyarország legjobb sorvetőgépe a

ZALA-DRILL.

KIJÜNTETVE: 1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépversenyen,
 első díj: **állami arany érem.** Lévai nemzetközi vetőgépver-
 senyén, első díj nagy üzemre: **arany érem.** 1898. Marosvásár-
 helyi kiállításon: **első arany díj.** Hódmezővásárhelyi vető-
 gépversenyen: első díj: **arany érem.**

Ajánlja továbbá: Perfecta, merítő korongos sorvető-
 gépeit, egytetemes egyes és kétvasu aczélekeit, az egytetemes
 cölökhez alkalmazható összes szerelvényeket, összes talaj-
 mivelő eszközöket, szénagyűjtőket, darálókat, járgányokat,
 réstákat és egyéb gazdasági gépeket.

A legújabb amerikai „Planet jr” rendszerű kézi
 kapáló és töltető ára **10 frt.**

✳️ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ✳️

20 krajzáros sorsjegyek!

József Főherceg úr Ő es. és kir. Fensége
védnöksége alatt Szegeden rendezendő I. Mező-
gazdasági Országos **Kiállítás**

sorsjátéka.

Főnyeremény **50.000** korona érték.

Huzás Szegeden, 1899. szeptember
10-én, este 6 órakor.

Egy sorsjegy ára **20** krajzár.

Sorsjegyek mindenütt kaphatók!

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
Budapest, Köztelek, IX., Üllői-út 25.

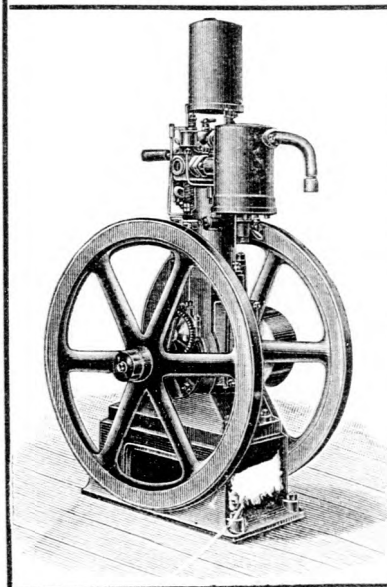
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 469.

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes és-
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívá-
ntra küldünk.

56.034/99. sz.

Lóárverési hirdetmény.

*A magy. kir. állami lótenyészintézetekből kisorolt anyakancsák, szám-
feletti fiatal kancsák, kisorolt ménék és heréltek árverése*

folyó évi október hó 4-én

*és folytatólag a következő napokon Budapesten a Tattersall Kerepesi-uti
helyiségeiben fog megtartatni, 3-án délelőtt 10 órakor bemutatás végett elő-
vezettetnek.*

*A „Budapesti Tattersall“ részvénytársaság ugyancsak október havában
1., 2. és 3-án luxusbóvársárt s 11., 12. és 13-án ménlővásárt rendez.*

*A lovak leírását és a részletes feltételeket tartalmazó árverési
jegyzék, a postabélyeg beküldése mellett a „Tattersall“ igazgatóságától
kapható.*

Budapesten, 1899. évi augusztus hóban.

Földmívelésügyi magy. kir. miniszter.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, avasutállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalekrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
ezelőtt **PFANHAUSER AG.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

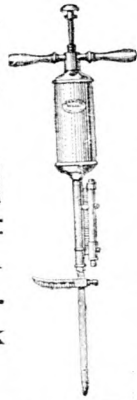
Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

A legfontosabb védekező eszközök a szőlőpusztítás megakadályozására a

V. Vermorel villefranche-i

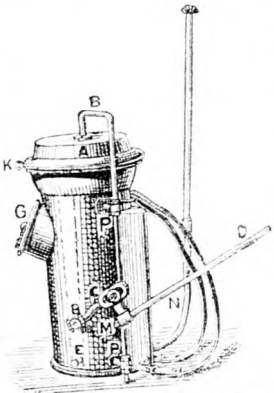
világhírű czég gyártmányai, melyek **kizárólagos** képviselői vagyunk **Magyarországra.**

AUSSIGI

Ia RÉZGÁLICZ

jegecsekben, vegyítiszta a peronospora elleni védekezésre, általunk szállítva és igazolványunkkal ellátott küldeményeket a **M. Á. V.** körülből **40% díjkedvezmény**nel szállítják.

Szuperfoszfát,

chilisalétrom, kénsavas-káli, kénsavas-ammon

és egyéb műtrágyaféléket, továbbá

Ia rézgálicz 98-99%

jegecsekben és őrlve, valamint egyéb **permetező anyagokat** legjutányosabban ajánl a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, VÁCZI-KÖRÜT 21.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)